

Læringsverkstedet Bryn barnehage

Årsplan
2025-2026

Innholdsfortegnelse

side 03 - Velkommen til Læringsverkstedet

side 04 - Om barnehagen

side 05 - Barnehagens verdigrunnlag

side 06 - Vår pedagogikk

side 07 - Hjertekultur

side 08 – Helhetlig læringssyn

Side 09 – Det pedagogiske treet

side 10 - Lek

side 11 – Våre læringsvenner og fagområdene

side 13 – Gylne Hverdagsøyeblikk

side 14 – Læringsverkstedets fokusområder

side 15 - Et godt måltid

side 16 - Konsept

side 20 - Barns medvirkning

side 21 - Foreldresamarbeid

side 22 - Overganger

side 23 - Pedagogisk virksomhet

side 24 - Arbeidsmåter

side 26- Inkludering og mangfold

side 27 - Årshjul

side 28 - Bakgrunnsdokumenter

Velkommen til Læringsverkstedet

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Leken og lekens egenverdi er sentralt i arbeidet med å skape en god barndom for alle barn. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside: <https://laringsverkstedet.no>

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. I Læringsverkstedets barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at hvert enkelt barn skal kjenne seg betydningsfulle i fellesskapet, og at de skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

Våre verdier:

Leken og ambisiøs

Vi byr på oss selv og har det moro.
Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vår visjon

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse!

Våre verdier:

Raus og tydelig

Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre

Læringsverkstedet

Bryn barnehage

Læringsverkstedet Bryn barnehage ble åpnet 26. april 1993. Barnehagen har fire avdelinger med i alt 69 barn. Vi har to storbarnsavdelinger med 21 barn fra 3-6 år, og to småbarnsavdelinger med 14 barn fra 1-3 år.

Barnehagen har siden august 2002 profilert seg som estetisk barnehage, dvs. at vi vektlegger det estetiske i hverdagen. Vi ønsker at barna skal få mulighet til å uttrykke ulike opplevelser, erfaringer, fantasi og kreativitet. Vi tolker estetikk som en måte å bli kjent med verden gjennom sanselige opplevelser. Vi som jobber i denne barnehagen skal lære barna å bli kjent med verden ved å introdusere de for sanselige opplevelser som kommer til uttrykk i deres lek. Vi skal gi de gode og trygge sanselige opplevelser som vi håper de vil huske for resten av livet.

Vi ligger fint til på Teisen, og har Bryn skole og Bryn kunstgress som nærmeste nabo. I tillegg til avdelingene og fellesrommet som vi har inne i barnehagen, har vi også et uteområde med husker, sklier, sykkelbane, sandkasse og et stort amfi som har en sentral beliggenhet i barnehagens uteområde.

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Lov om barnehager 2021, § 1, Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barnedommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og å sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid.

Disse er:

- Demokrati
- Mangfold og gjensidig respekt
- Likestilling og likeverd
- Bærekraftig utvikling
- Livsmestring og helse

Formål med barnehagens årsplan:

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.
- Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.
- Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.
- Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon:

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet.
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen.
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

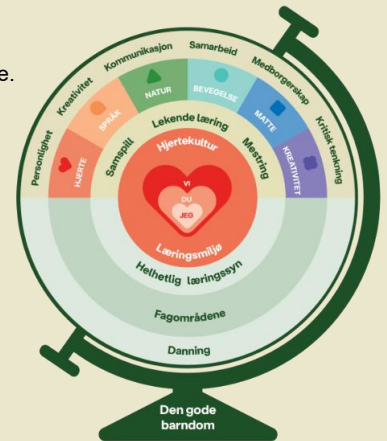
Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Vår Pedagogikk

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer. Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Med Hjertekultur og Lekende læring, samspill og mestring, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2021) og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse. Omsorg og lek, læring og danning er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk. Modellen «Globusen» symboliserer at «Den gode barndom» inneholder omsorg og lek, læring og danning.; et helhetlig læringssyn.

Med hjertekultur lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv.

Danning

Danning er for hvert menneske en livslang prosess som handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Gjennom danning legges grunnlaget for allsidig utvikling. Barna skal erfare at de er del av fellesskapet, og å oppleve at egne og andres bidrag til fellesskapet oppleves som noe positivt. Barna skal utvikle trygghet på seg selv og egen identitet.

Vi fremmer danning gjennom å:

- være lekne voksne som sammen med barna skaper bevissthet rundt egne grenser
- være trygge voksne som er gode rollemodeller og som gir barna muligheten til å bli den beste utgaven av seg selv
- være lærende voksne som fremmer enkeltbarnet og som gjør at enkeltbarnets egenidentitet blir ivaretatt

Hjertekultur

Vår hjertekultur skal være en rød tråd i arbeidet.

Hjertekulturen i Læringsverkstedt utgjør en viktig del av læringsmiljøet som hvert enkelt barn møter i barnehagen. Utvikling, lek, læring og trivsel kommer som et resultat av godt læringsmiljø i barnehagen.

Målet med hjertekulturen er å skape en varm og inkluderende barnehage, der alle barna får gode muligheter til å utvikle seg sosialt, gjennom lek og samspill. Innenfor en slik kultur ser vi at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre. Barna skal få oppleve å føle seg verdifulle gjennom å bli sett, forstått, respektert og få hjelp og støtte til det de har behov for.

«Hjertekultur» kan defineres som; «en atmosfære der alle blir inkludert, og har omsorg for hverandre».

I Læringsverkstedet sine barnehager skal hensynet til barnets beste alltid komme først, og som ansatt i Læringsverkstedet skal vi alltid ha barnet i fokus.

I Læringsverkstedet Bryn barnehage jobber vi hver dag med hjertekultur. Vennskap formes gjennom gode relasjoner, som er barnehagens satsningsområde. Gjennom lek og relasjoner formes den sosiale kompetansen, som vi mener er hjørnesteinen i barnas relasjoner til hverandre. Vi mener at felleskapsfølelsen kommer av trygge, gode og anerkjennende rammer, som vi skaper i vår barnehage gjennom samspillet mellom aktive og deltagende voksne og trygge barn.

Vi fremmer vennskap og felleskap igjennom å:

- være støttende stillas i barnas hverdag, som legge til rette for allsidig lek
- være trygge voksne som legger til rette for felles aktiviteter som ivaretar enkeltbarnet
- være voksne som ser enkeltbarnet og arbeider med gruppa som helhet.

Kjennetegn ved en hjertekultur hos oss er:

- Vi vil hverandre vel
- Vi har hjerte for hverandre
- Vi smitter hverandre med raushet
- Vi skaper inkluderende fellesskap og forebygger utestengelse og mobbing

Hvordan skaper vi en hjertekultur:

- Vi er rause og tydelige
- Vi er lekne og ambisiøse
- Vi er anerkjennende
- Vi er omsorgsfulle
- Vi er støttende
- Vi gir hverandre tilbakemeldinger

Hvordan opprettholder vi dem:

- Vi leter etter det gode i voksne og barn
- Vi foredle det som er bra
- Vi forbedrer det som ikke er godt nok
- Vi fremsnakker i stedet for å baksnakke - tilbakemeldingskultur
- Vi skaper refleksjon gjennom bruk av praksisfortellinger

Psykososialt barnehagemiljø

Psykososialt barnehagemiljø- en del av vår Hjertekultur

Alle barnehager skal arbeide systematisk for å skape et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø - i Læringsverkstedet kaller vi dette for Hjertekultur!

Dette sier loven:

Kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

§ 42 - Aktivitetsplikt (plikt til å sikre at barnehagebarna har det trygt og godt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvor dan barna i barnehagen har det. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken. Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak.

§ 43 - Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommen de straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren. Dersom styreren i barnehagen krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til barnehageeieren direkte

SE NOE, SI NOE – SAMMEN SKAPER VI ET GODT OG TRYGT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Vi skal jobbe for at alle barn i denne barnehagen har et trygt og godt barnehagemiljø og målet er at alle barn skal kjenne at de betydningsfulle for fellesskapet, hver eneste dag. Dette gjør vi gjennom å skape god hjertekultur og at vi har nulltoleranse for mobbing og utestenging.

Tiltakene vi gjør for å sikre en god hjertekultur er:

- Vi er aktive og påskrudde voksne sammen med barna
- Vi er til stede både mentalt og fysisk sammen med barna
- Vi gjør oss kjent med barnegruppa og jobber forebyggende gjennom å dele gruppa ofre

Vi skal praktisere i tråd med loven, og skal alltid følge med at alle barn har det trygt og godt. Vi skal ha en god dialog med foresatte, og skal til enhver tid holde de oppdatert om hvordan sitt barn har det.

Dette skal vi sikre gjennom:

- Daglige møter i levering -og hentesituasjon
- «Dagen i dag» hver dag
- Foreldresamtaler og foreldremøter

Aktivitetsplikten

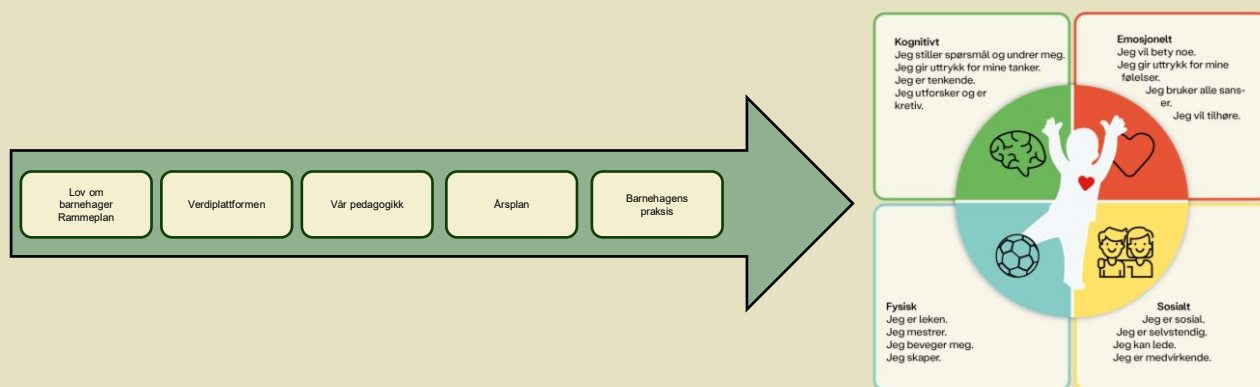
Får vi tilbakemelding fra barnet selv, foresatte eller ansatte om at et barn ikke har det trygt og godt, skal vi snarest undersøke dette. Vi skal undersøke og observere det vi har fått informasjon om i en to ukers periode. Hvis det etter to ukers tid med undersøkelser og observasjoner kommer frem at et barn ikke har det trygt og godt, registreres et avvik i PBL-mentor og vi lager en aktivitetsplan, sammen med barnets foresatte hvor vi setter inn tiltak for å sikre at barnet har det fint.

Helhetlig læringsssyn

Hele barnet- hele dagen- hele året

Barn lærer med hele seg, i alle situasjoner, gjennom hele dagen. Vårt helhetlige læringsssyn skal prege hele dagen i barnehagen.

Vi veksler mellom barns initiativ til lek og aktivitet, og situasjoner der voksne planlegger, tilrettelegger og tar regi. Hverdagen er full av gyldne muligheter for samspill, lek, trivsel, utvikling og læring.

Vi i Læringsverkstedet Bryn barnehage skal legge til rette for et allsidig og godt leke- og læringsmiljø som rommer variert lek og aktivitet for barna igjennom å dele inn i lekesoner som vi mener er med på å skape gode lekestunder og godt samhold i barnegruppa. Vi voksne skal aktivt delta i de ulike leke- og læringsmiljøene for å støtte og veilede barna i deres utfoldelse, ute som inne.

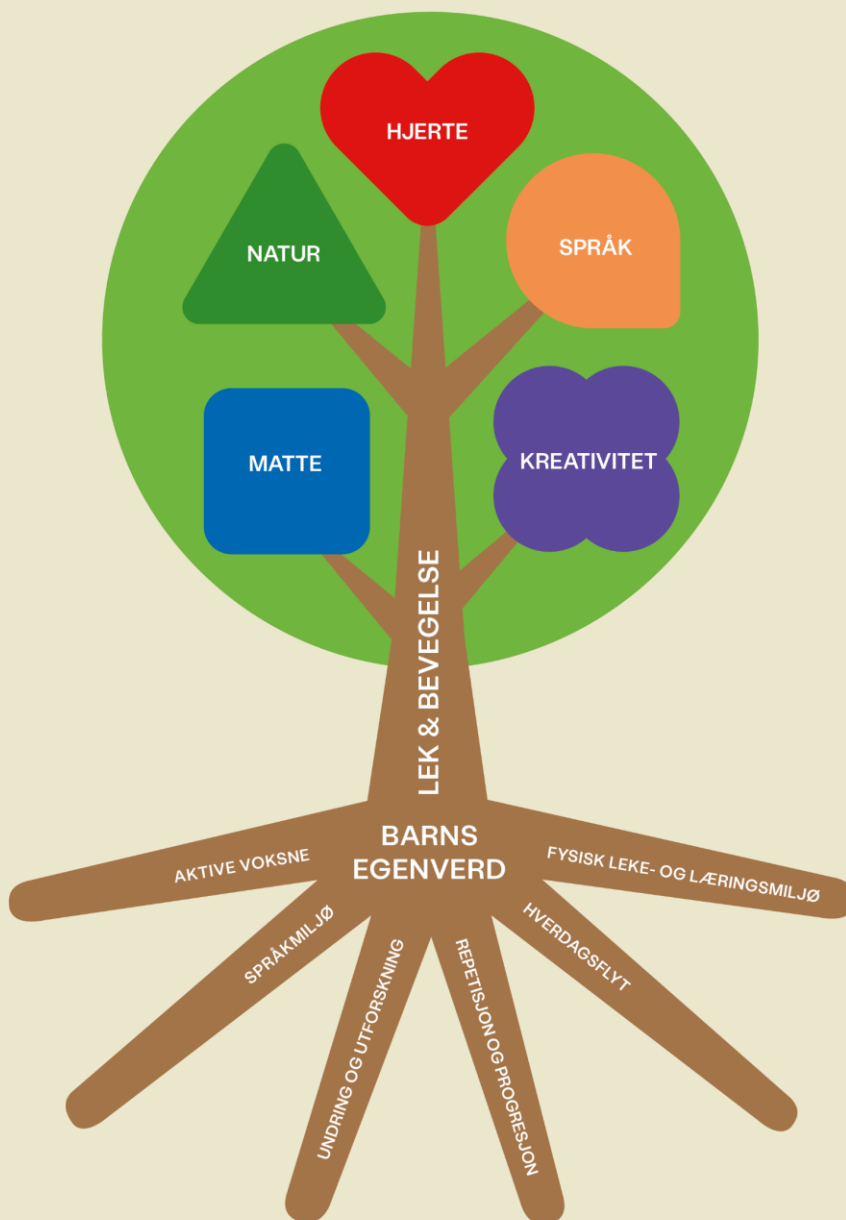
Barn + lek + bevegelse = sant. Vi voksne skal legge til rette for at barna i løpet av barnehagehverdagen får utløp for de mest sentrale behovene de har, nemlig bevegelse og lek. Vi skal være engasjerte voksne som deltar i leken og vi skal være aktive voksne som er med på å motivere til fysisk utfoldelse. Vår handlingsplan mot mobbing har fokus på relasjonsbygging, vennskap og godt psykososialt arbeidsmiljø for barna gjennom at voksne hele tiden observerer og jobber med å skape en god kultur på avdelingene og i barnehagen for øvrig. Lek er det viktigste barn holder på med, og i vår barnehage har vi i mange år hatt lek som overordnet fokus.

Det pedagogiske treet

Vår modell, som vi kaller det pedagogiske treet, sier noe om innholdet i barnehagen, gir en ramme for det pedagogiske arbeidet og konkretiserer og beskriver viktige sammenhenger mellom barns trivsel, utvikling og læring.

Barns egenverd er kjernen i vår pedagogikk og står sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Med **lekende læring, samspill og mestring** skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer. Leken skal vies stor plass i vårt pedagogiske arbeid.

Lek

Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre erfaringer på egne læringsarenaer. Barnehagen skal gi rom for barns ulike perspektiver og opplevelsesverdener.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Barn leker for lekens egen del. Leken er derfor det viktigste vi legger til rette for i barnehagen, og er selve grunnstammen i alle aktiviteter og i vårt pedagogiske konsept. Lek og læring henger tett sammen, siden barn søker mening i alt de gjør og uttrykker seg gjennom lek.

Alle barn skal inkluderes i lek.

Lek er gøy, indremotivert og har en egenverdi, og derfor mener vi at nettopp leken er med på å fremme språkutvikling og å skape gode relasjoner. Derfor vil vi i barnehagen fokusere på språk og relasjoner igjennom lek. Gode relasjoner er avgjørende for at barn skal oppleve trygghet og trivsel. Vi mener at leken er barnas viktigste arena for læring og mestring i barnehagen. Gjennom lek og gode relasjoner legges grunnlaget for barns vennskap med hverandre, og vi mener at vennskap er grunnlaget for barns trivsel og hverdagsglede i barnehagen, som igjen bidrar til sosial kompetanse.

Vi i barnehagen skal ha fokus på:

- Å gi barna rom og tid for lek og samspill
- At barnas ønsker danner grunnlaget for leken
- At leken er her og nå, har sin egen atmosfære og er viktig for den som leker
- Å gi barn felles opplevelser og referanserammer som de kan ta med seg videre som utgangspunkt for sin lek

Mål for arbeidet med lek:

- Barn skal oppleve glede og samspill med hverandre gjennom lek
- Barn skal være trygge til å kunne utfolde seg kreativt gjennom lek
- Gjennom lek skal barna få muligheten til å oppleve mestring og læring.
- Leken skal styrke/utvikle selvfølelsen – identitet

Våre læringsvenner og fagområdene

Lek er representert av **Leke-Liv**. Lek=Læring og er overordnet alle fagområdene, enten vi holder på med Matte, Språk, Hjerte, Natur eller Kreativitet. I lek knyttes alle fagområdene sammen. Barna leker seg til erfaringer og kompetanse innen alle områder. Alle barn skal oppleve å være en del av et inkluderende fellesskap i lek. Deltagelse i lek styrker barnas opplevelse av trivsel, egenverd og mestring.

Bevegelse er representert av **Beveg-Else**. Bevegelse dekker rammeplanens fagområdet *Kropp, bevegelse, mat og helse*. Bevegelse, motorikk og kroppsbeheerskelse er en naturlig del av barns hverdag. Gjennom bevegelse opplever barna mestring og de blir kjent med seg selv og sin egen kropp. Beveg-Else oppfordrer de andre læringsvennene til at barna skal bruke kroppen når de skal lære matte, språk osv.

Hjerte er representert av **Hjertrud**. Hjerte er delt inn i tre ulike emner/hjertelag. De tre hjertelagene er "Jeg", "Du", og "Vi". Hvert av de tre hjertelagene tar opp temaer for å styrke barns egenverd, relasjonen til de andre i barnehagen og fellesskapsfølelsen. Hjertelagene formidler de grunnleggende verdiene for samhandling og hva det betyr for barna og fellesskapet. Disse verdiene skal leves ut hver dag og gjennom hele dagen i Læringsverkstedets barnehager. Gjennom arbeidet med hjertelagene utvikles barna, både som enkelt individer og som en betydningsfull del av fellesskapet.

Språk er representert av **Rime-Rolf**. Språk dekker rammeplanens fagområde *Kommunikasjon, språk og tekst* og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagområdet Språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter. Når barn lærer språk lærer de grunnlaget for å lære.

Matte er representert av **Telle-Tariq**. Matte rommer innholdet i rammeplanens fagområde *Antall, rom og form*. Barnehagens arbeid med fagområdet Matte lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte. Gjennom lek skapes undring og utforskning som gir godt grunnlag for matematiske samtaler. Gjennom lek møter barna matematiske problemstillinger som gir barna et godt grunnlag for videreutvikling av barnas matematiske kompetanse.

Kreativitet er representert av **Farge-Paletta**. Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde *Kunst, kultur og kreativitet*. Kreativitet er et omfattende fagområde og er ofte en del av barnehagens pedagogiske arbeid sammen med andre fagområder.

Natur er representert av **Ute-Mons**. Natur dekker rammeplanens fagområder *Natur, miljø og teknologi og Nærmiljø og samfunn*. Naturen er en fin arena for lek, opplevelser og læring. Arbeid med alle fagområdene kan foregå ute. I vårt fagområde Natur inngår biologi, fysikk, kjemi, zoologi og geologi som viktige temaer barnehagen skal la barna gjøre seg erfaringer med.

Våre læringsvenner og fagområdene

Rammeplanen gir føringer for et helhetlig arbeid som skal sikre alle barn gode utviklingsmuligheter og trivsel. Barnehagens pedagogiske tilbud skal romme innhold fra rammeplanens syv fagområder. Barns lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene, i tråd med rammeplanens føringer.

Barnehagens arbeid med fagområdene

Vi i Læringsverkstedet Bryn barnehage skal arbeide systematisk med de 7 fagområdene igjennom barnehageåret. Ved å arbeide med Læringsverkstedets læringsvenner, dekker vi de 7 fagområdene i Rammeplanen. Vi har utarbeidet overordnede mål for de ulike fagområdene:

Mål med hjertekultur:

Hvert enkelt barn opplever og erfarer at de er unike og verdifulle, og at de har verdi i kraft av å være seg selv. Alle barn i gruppen bidrar på sin måte til å skape barnegruppen og fellesskapet som de er en del av i barnehagen.

Mål for språk:

Målet for arbeidet med språk er delt i tre deler som alle er viktige i barnehagens arbeid med språk:

- Innhold: Barnet forstår meningen med innholdet
- Form: Barnet har god uttale og grammatikk
- Bruk: Barnet bruker språket i riktig sosial kontekst

Mål for mattelek:

Barna skal bli kjent med logisk og matematisk tenking knyttet til deres hverdag, og skape motorisk glede, trygghet og utfordringer 18 Mål for kreativitet: Barna skal få erfaring i ulike kreative uttrykk, og ulike ferdigheter og teknikker. De skal oppmuntres til å skape sitt eget uttrykk.

Mål for natur:

Barna skal få utforske og oppdage nærmiljøet sitt og bli kjent med ulike planter og dyr, landskap, årstider og vær.

Mål for lek og bevegelse:

Barna skal få tilstrekkelig med tilrettelagte muligheter for utfoldelse igjennom lek og bevegelse.

Gylne hverdagsøyeblikk

Gylne hverdagsøyeblikk er stunder som har særlig betydning for relasjoner og samspill. Gylne hverdagsøyeblikk har betydning for kvaliteten i barnehagen. Måten vi praktiserer gylne hverdagsøyeblikk på er en del av vår hjertekultur.

Våre Gylne hverdagsøyeblikk er de viktigste øyeblikkene som skjer i barnehagehverdagen. Øyeblikkene er møtepunkter mellom foreldre eller barn og barnehagen, som har betydning for barnas trivsel og utvikling. Med bevisst praktisering av hjertekultur i disse møtene, kvalitetssikres hverdagsøyeblikkene.

I Bryn barnehage arbeider vi aktivt for å gi barn og voksne en varm velkomst. Vi er opptatte av at alle skal kjenne og oppleve at det er godt og trygt å være hos oss. Vi jobber for å være en barnehage, hvor alle barn, foresatte og ansatte jobber sammen for å gi hverandre gode og innholdsrike dager.

Et godt måltid

Et godt måltid - mer enn bare mat

Gjennom mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. Rammeplanen (2017).

Læringsverkstedet har utviklet sitt eget matkonsept «Et godt måltid» i samarbeid med Arne Brimi og Ryfylkekokken Frode Selvaag. Samarbeidet med Arne og Frode gir oss kunnskap om nye smaker og matretter, norsk kulturarv, samt den viktige koblingen mellom mat, natur og helse.

Mat er en viktig del av alle kulturer og måltidet gir barn og voksne anledning til å skape fellesskap rundt bordet. «Et godt måltid» er mer enn mat. Det handler om smak, mattradisjoner og råvarer, men også om matlaging og måltider som pedagogiske aktiviteter som inkluderer og legger til rette for barns medvirkning og deltagelse. I barnehagen er også måltider en viktig arena for arbeid med sosial kompetanse, barns vennskap og forebygging av mobbing. Vi ønsker at barna skal bli glad i mat, våge å teste nye smaker, utvikle nye vaner, oppleve fellesskap, mestring og glede ved å klare selv, samles rundt bordet og dele måltider med andre.

Pedagogisk virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Vurdering

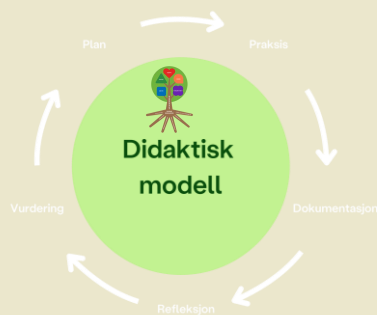
Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Pedagogiske evalueringer danner grunnlag for vurdering.

«Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning.» (Rammeplan for barnehager 2011:53)

Vi som barnehage har et ansvar for å tilrettelegge for medvirkning fra barn, foresatte, eiere og ansatte. Vi skal hele tiden dokumentere barnas trivsel og utvikling både i gruppe og som enkeltbarn. Dette skal kontinuerlig observeres og vurderes som en del av barnas utvikling i barnehagen.

Våre tiltak for dette er:

- Daglig kommunikasjon med foresatte
- Mykid
- Bruke planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter, assistentveiledning og pedagogiske ledermøter for planlegging, tilrettelegge, dokumentere og vurdere barnehagens virksomhet
- Bruke progresjonsplaner for fagområdene for å sikre kvalitet
- Årsplaner og månedsplaner
- Bilder og tekst

Arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. (Rammeplanen, 2017).

Barnehagen benytter ulike arbeidsmåter for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø.

Prosjektarbeid – tar utgangspunkt i barns initiativ/interesser, deres undring og innspill leder utvikling av innhold og prosess i prosjektet. Dette er en måte hvor barns medvirkning kan ses i praksis i barnehagen.

Temaarbeid - styrer og pedagoger utarbeider innhold og prosess i samarbeid med barnehagens øvrige medarbeidere

Repetisjon - repetering av kjernestoffet i våre fem fagtema.

Progresjon – sikrer en systematisk, helhetlig og kontinuerlig utvikling av barns ferdigheter, kunnskap og læring innenfor alle fagtemaer. Sikrer på den måte progresjon.

Digital praksis – bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Digitale verktøy er en naturlig del av barns hverdag. Film, foto og projektor og apper er verktøy som kan inspirere til kreativitet.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Lov om Barnehage §3 , grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1.

Barn ønsker å påvirke egen hverdag og i Læringsverkstedets barnehager skal alle barn få muligheten til å bli sett, hørt og anerkjent. Vi ser på barna som kompetente og bidrar til at alle barn får mulighet til medvirkning og innflytelse.

I barnehagen arbeider vi med dette igjennom å:

- være anerkjennende voksne som legger til rette for barns ønsker og behov
- gjøre seg kjent med barnas interesser og legger planer rundt dette for å bygge oppunder barnas egne utgangspunkt
- være oppmuntrende voksne i møte med barna og deres tanker, og gi rom for å se muligheter
- ha innføring av Læringsverkstedets **handlingsplan mot mobbing** blant alle ansatte i barnehagen
- legge til rette for et åpent og inkluderende sted for alle barn å kunne utfolde seg i
- være empatiske og gode rollemodeller som barna kan føle seg trygge på

Foreldresamarbeid

«Sammen skaper vi en sosial læringsarena som setter gode spor» er vårt løfte til foreldrene.

Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål. Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen. For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (Lov om barnehager §4).

Vi er opptatt av at både barn og foreldrene skal føle seg velkomne i våre barnehager. De skal møte et kompetent og omsorgsfullt personale. Vi legger til rette for et godt samarbeid, viser foreldrene at vi ønsker å lytte til deres innspill og erfaringer, og vi opprettholder en god relasjon.

Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer

«Foreldre og barnehagens personale, har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglig samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit. «Personalet må arbeide for å finne balanse mellom respekt for foreldrenes prioriteringer og å ivareta barns rettigheter og grunnleggende felles verdier som barnehagen er forpliktet på.» (Rammeplan for barnehager 2011:20)

Et godt samarbeid mellom barnehagen og barnets hjem er viktig for å skape tillit og trygghet mellom både personalet, foreldrene og barna. Gjennom tillit og trygghet mellom foreldre og personalet skapes det god kommunikasjon, gode relasjoner og en sunn atmosfære for barna. Det er viktig at både foreldre og personalet stoler på hverandre, og at det finnes gjensidig respekt som igjen bidrar til at det blir lettere å ha både positive og utfordrende samtaler.

Våre mål:

- Barn og foreldres behov skal bli ivaretatt
- Vi vil, i samarbeid med barnets hjem skape en trygg og stabil plattform for barnet
- Vi ønsker et åpent og ærlig samarbeid med foreldre basert på tillit

Våre tiltak:

- Foreldremøter og foreldresamtaler
- Forventningsavklaringer
- Daglig tilbakemeldinger
- Foreldrene skal bli sett og hørt i hente -og leveringssituasjoner
- Mykid (informasjonsverktøyet mellom barnehagen og hjemmet)
- Være tilgjengelig
- Fokuset på samarbeidet skal fra barnehagens side settes høyt
- Barnet skal alltid være i fokus under samarbeidet

Overganger

Ny i barnehagen

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en trygg og god start for både barn og foreldre. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

Overganger i Bryn barnehage

Tilvenning

Etter at barna har fått tilbud om plass i barnehagen, vil vi kontakte alle som skal begynne for å ønske velkommen. Dere får også tilsendt velkomstbrev med all informasjon dere trenger om den første tiden. Vi har tilvenning på maks tre barn per uke, for at barn og voksne skal få tid og ro til å bli kjent. Vi tilbyr foreldremøte for nye barn i juni, slik at alle har fått den informasjonen de trenger før barnet skal begynne. Når et barn begynner i barnehagen er fokuset vårt omsorg og trygghet. Både barn, foreldre og ansatte skal bli kjent med hverandre og bli trygge på hverandre. For å få til det jobber vi for å få et nært og godt samarbeid mellom hjemmet og barnehagen. Vi mener at trygge foreldre gir trygge barn, og er derfor opptatt av at alle skal ha en god opplevelse av å levere fra seg i barnehagen og at barna skal bli trygge på å være hos oss. Vi pleier å ha hovedtilvenningen over tre dager, men vi ser an barnet og barnets behov.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

I Læringsverkstedet legger vi til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og nytt personal, når barnet bytter barnegruppe.

Å starte på storbarnsavdeling kan for et lite småbarn være utrolig spennende, og kanskje litt skummelt. Vi som barnehage, vil være med på å gjøre denne overgangen så fin som mulig. Vi ønsker oss trygge barn, som gleder seg til å begynne på storbarnsavdeling. De voksne på storbarn tar seg ekstra god tid til å bli kjent med de nye barna før sommeren, slik at overgangen etter sommerferien ikke blir så stor. I denne overgangen, får barna tildelt plass på den nye avdelingen, og det er hyppige besøk inne på sin nye avdeling slik at barna blir trygge på overgangen over sommeren.

Overgang barnehage- skole

Vi samarbeider med foreldre og skole for å sikre at barna er forberedt på skolestart. For våre «skolestartere» har vi en intensjon om å gjøre det siste året i barnehagen litt spesielt. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre nye kunnskaper skyter fart. I Læringsverkstedet Bryn estetiske barnehage har vi førskolegruppe en gang i uken med skoleforberedende oppgaver. Skoleforberedende oppgaver for oss innebærer:

- sosial kompetanse (konflikthåndtering, turtaking, følge opp beskjeder, m.m.)
- å skape nysgjerrighet rundt skolen • selvstendighetstrening (kle på seg, gå på do selv, passe på tingene sine, osv.)
- å tenke som et felleskap
- å besøke skole

Det vi legger mest vekt på ved å være førskolebarn i vår barnehage er det de gjør i hverdagen. Eksempler ved dette er å være ute alene, få forskjellige ansvarsoppgaver og å få være med å påvirke hverdagen i større grad. Gjennom året planlegger og gjennomfører barna en egne kvelder i barnehagen, som bare er for de. Ved sommeravslutningen blir overgangen til skolen markert ved utdeling av diplom og rose.

Inkludering og mangfold

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagens viktigste sosialiseringsarena er leken. Tilrettelegging og tidlig innsats innebærer at personalet arbeidet særlig målrettet og systematisk - over kortere eller lengre periode- med å inkludere barn i meningsfulle fellesskap.

Vår hjertekultur skal være en rød tråd i arbeidet.

Progresjonsplan 1-6 år

Barnehagens arbeid med fagområdene – mål og tiltak

SPRÅK

Mål for språk:

Målet for arbeidet med språk er delt i tre deler som alle er viktige i barnehagens arbeid med språk:

Innhold: Barnet forstår meningen med innholdet

Form: Barnet har god uttale og grammatikk

Bruk: Barnet bruker språket i riktig sosial kontekst

1-2 år	3-4 år	Skolestarterne	Tiltak
<ul style="list-style-type: none">• Kunne gjenkjenne navnet sitt gjennom gjentagelser og aktive deltagende voksne• Kunne gjenkjenne sanger og regler som vi synger i barnehagen• Kunne gjenkjenne to-tre farger ved hjelp av synlig materiell• Bli kjent med ulike eventyr	<ul style="list-style-type: none">• Kunne gjenkjenne/skrive/fororme bokstaver• Kunne gjenkjenne logoer fra barnehagehverdagen• Kunne gjenkjenne motsetninger som over-under, inni-utenpå• Opparbeide evnen til å lytte, skille mellom, og uttale ulike lyde• Barna skal utvikle sitt ordforråd i forhold til begreper knyttet til egen hverdag igjennom flittig bruk av rim og regler, samtaler rundt det barnet holder på med, bevisst bruk av språk og begreper hos den voksne, bildelotto og høytlesin	<ul style="list-style-type: none">• Kunne gjenkjenne/skrive navnet sitt• Lage egne fortellinger/historier• Bli kjent med leseretningen fra venstre til høyre• Kunne enkelte bokstaver	<ul style="list-style-type: none">• Bruke språket i alle hverdagslige situasjoner• Være delaktige voksne som tilstede i barnas aktiviteter med hele oss• Vi skal bade barna i språk hver dag• Sende de ansatte på språkkurs i regi av Læringsverkstedet for mer kunnskap om temaet• Være bevisst språket i alle aktiviteter i barnehagen og legge til rette for språkfremmende aktiviteter

Progresjonsplan 1-6 år

Barnehagens arbeid med fagområdene – mål og tiltak

NATUR

Mål for natur:

Barna skal få utforske og oppdage nærmiljøet sitt og bli kjent med ulike planter og dyr, landskap, årstider og vær.

1-2 år	3-4 år	Skolestarterne	Tiltak
<ul style="list-style-type: none">• Kunne bevege seg ute i naturen• Kunne gjenkjenne vær og ulike værforhold• Kunne gjenkjenne farger i naturen• Kunne gjenkjenne sanger som er relatert til naturen	<ul style="list-style-type: none">• Kunne noe om hvordan vi tar vare på naturen igjennom for eksempel eksperimenter med forråtnelse, deltagelse på Rusken og lignende• Kunne gjenkjenne sitt nærområde• Kunne gjenkjenne hvilke dyr som lever i nærområdet	<ul style="list-style-type: none">• Få kjennskap til hvordan vi tar vare på naturen igjennom for eksempel eksperimenter med forråtnelse, deltagelse på Rusken og lignende• Kunne gjenkjenne sitt nærområde, og gå på turer for å bli kjent med hvor de andre i gruppa bor.• Få kjennskap til hvilke dyr som lever i nærområdet	<ul style="list-style-type: none">• Være bevisste bruken av nærområdet rundt barnehagen• Ha fokus på «alt du kan gjøre inne, kan du gjøre ute»• Tur minst en gang i uka

Progresjonsplan 1-6 år

Barnehagens arbeid med fagområdene – mål og tiltak

HJERTEKULTUR

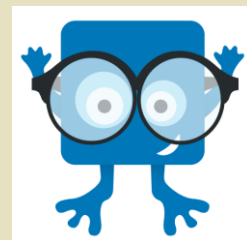
Mål med hjertekultur:

Hvert enkelt barn opplever og erfarer at de er unike og verdifulle, og at de har verdi i kraft av å være seg selv. Alle barn i gruppen bidrar på sin måte til å skape barnegruppen og fellesskapet som de er en del av i barnehagen.

1-2 år	3-4 år	Skolestarterne	Tiltak
<ul style="list-style-type: none">• Få en forståelse av samhold igjennom turtaking, vente på tur, empati for andre når de har det vondt, og lignende• Kunne være i en gruppe og tilpasse seg dette• Kunne gjenkjenne ulike følelser	<ul style="list-style-type: none">• Kunne forstå følelsene sine og hvordan de selv og andre uttrykker dem• Kunne bidra til at de tar vare på seg selv og sitte eget sårbare hjerte ved å bli oppmerksom på at man kan gå sin vei eller si fra om vanskelige ting til trygge voksne	<ul style="list-style-type: none">• Kunne forstå og regulere følelsene sine• Kunne rette seg inn etter andres behov og følelser• Klare å ordne opp i hverdags-situasjoner selv utan at en voksen må blandes inn	<ul style="list-style-type: none">• Være varme voksne i møte med hvert enkelt barn• Ha rorestol• Flittig bruk av observasjon

Progresjonsplan 1-6 år

Barnehagens arbeid med fagområdene – mål og tiltak

MATTE

Mål for mattelek:

Barna skal bli kjent med logisk og matematisk tenking knyttet til deres hverdag, og skape motorisk glede, trygghet og utfordringer

1-2 år	3-4 år	Skolestarterne	Tiltak
<ul style="list-style-type: none">• Skal kunne være med å telle til 3 før vi synger sanger• Skal få muligheter til å få kjennskap til mengder igjennom leker og materiell	<ul style="list-style-type: none">• Kunne forskjellen mellom stor og liten, mengde, mm.• Kunne telle til 20• Få en positiv tilnærming til temaet fra de voksne• Bli kjent med terningen.	<ul style="list-style-type: none">• Skolestarterne skal bli presentert for «Mattelek for skolestartere» fra august det året de blir skolestartere og bruke dette heftet gjennom hele året• Bli kjent med terningen.	<p>De voksne skal legge til rette for mattelek igjennom:</p> <ul style="list-style-type: none">• butikklek• telle barn i samlingsstund• terning• tellebrikker• spill og puslespill• sanger og regler• forskjellige eventyr <p>Sende de ansatte på Mattelekkurs i regi av Læringsverkstedet for mer kunnskap om temaet</p>

Progresjonsplan 1-6 år

Barnehagens arbeid med fagområdene – mål og tiltak

KREATIVITET

Mål for kreativitet:

Barna skal få erfaring i ulike kreative uttrykk, og ulike ferdigheter og teknikker. De skal oppmuntres til å skape sitt eget uttrykk.

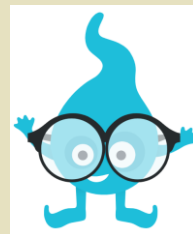
1-2 år	3-4 år	Skolestarterne	Tiltak
<ul style="list-style-type: none">• Lytte til ulike musikkjangere. Bli kjent med ulike rytmer og bevegelser Lære ulike sanger knyttet til årstid/høytid og lignende.• Øve på å klippe, lime, tegne og fargelegge• Øve på spontanitet, trygghet - tørre å stå frem i gruppa.• Mestringsopplevelse. Gi slipp på virkeligheten og gå inn i ulike roller.	<ul style="list-style-type: none">• Øve på spontanitet, trygghet - tørre å stå frem i gruppa. Mestringsopplevelse. Gi slipp på virkeligheten og gå inn i ulike roller. Skyggeteater. Mime. Dramatisere eventyr og fortellinger. Lage variasjoner av f.eks bukkene bruse. Hånddukker. Stemmebruk – sterk/svak.• Lære om de ulike fargene.• Bli kjent med fargesirkelen.• Blande farger, få erfaring med ulike typer maling og malingsteknikker.• Øve på å klippe, lime, tegne og fargelegge Tusj. Fettstifter. Fargeblyanter.• Få kjennskap til ulike instrumenter som trommer og gitar	<ul style="list-style-type: none">• Øve på spontanitet, trygghet - tørre å stå frem i gruppa. Mestringsopplevelse. Gi slipp på virkeligheten og gå inn i ulike roller. Skyggeteater. Mime. Dramatisere eventyr og fortellinger. Lage variasjoner av f.eks bukkene bruse. Hånddukker. Stemmebruk – sterk/svak.• Lære om de ulike fargene.• Bli kjent med fargesirkelen. Blande farger, få erfaring med ulike typer maling og malingsteknikker.• Øve på å klippe, lime, tegne og fargelegge med tusj, fettstifter. Og argeblyanter.• Bruke forskjellige materialer å "male" med og på. Lage selvportrett. Årstidsbilder. Kjente kunstnere, f.eks. Munch• Få kjennskap til ulike instrumenter som trommer og gitar	<ul style="list-style-type: none">• Synge sangene så ofte at barna blir kjent med dem og kan dem. Bruke rytmeinstrumenter. Høre på og bevege seg til ulik musikk• De voksne skal, sammen med barna dramatisere eventyr og fortellinger:• Gullhår og de tre bjørnene• Bukkene Bruse• Den lille larven Aldrimett

Progresjonsplan 1-6 år

Barnehagens arbeid med fagområdene – mål og tiltak

LEK OG BEVEGELSE

Mål for lek og bevegelse:

Barna skal få tilstrekkelig med tilrettelagte muligheter for utfoldelse gjennom lek og bevegelse.

1-2 år	3-4 år	Skolestarterne	Tiltak
<ul style="list-style-type: none">• Gå/delta på kortere turer som stimulerer til gode opplevelser innenfor friluftsliv. De skal få oppleve glede, og få gode erfaringer med friluft og uteliv til ulike årstider• Barna skal få utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp, og for at alle er forskjellige• Alle barn skal få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring• De skal få skaffe seg gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer. Barna skal få videreutvikle sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme og motoriske følsomhet.	<ul style="list-style-type: none">• Få begynnende kunnskap om kroppens funksjoner, og knytte begreper opp mot kroppen og ulike bevegelser.• Få en forståelse for kroppslige ulikheter og respekt for egen og andres kropp.• De skal få oppleve glede, og få gode erfaringer med friluft og uteliv til ulike årstider.	<ul style="list-style-type: none">• Få begynnende kunnskap om kroppens funksjoner, og knytte begreper opp mot kroppen og ulike bevegelser.• Få en forståelse for kroppslige ulikheter og respekt for egen og andres kropp.• De skal få oppleve glede, og få gode erfaringer med friluft og uteliv til ulike årstider.	<ul style="list-style-type: none">• Gi barna kunnskap om helse, tema kroppen mm * Respekt for egen og andres kropp; sette grenser ifht. egen kropp• Lære litt om kroppsdelene og funksjoner.• Positiv kroppskontakt• Går på turer i nærmiljøet året rundt.• Varierte aktiviteter ute tilpasset årstiden.• Delta i ulike former for friluftsliv gjennom alle årstider• Introdueres for enkel førstehjelp og øve seg på nødnumrene årstidene (eks. bål, lavvo, klatring, korte gå-/sykkel-/skiturer)• Begynne å se sammenhengen mellom klær og vær• Voksne tilrettelegger for utfordringer på ulike nivåer, og er støttende og motiverende i lek og aktivitet• Oppleve trygghet• Oppleve voksne som møter, anerkjenner og setter ord på følelsene deres• Oppleve variert motorisk lek, dans og bevegelsesglede, ute og inne. Det fysiske miljøet gir god plass for tumlelek også inne• Gi barna mye rom for bevegelse og sansemotorisk lek og aktivitet• Daglig tilrettelagte aktiviteter• Bruke bevegelseslanger, gjentakelse er morsomt og utviklende.• Bevegelsesleker, sanger, rim/regler mm

Progresjonsplan 1-6 år

Barnehagens arbeid med fagområdene – mål og tiltak

MAT OG HELSE

Mål for lek og bevegelse: Få kunnskap om og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold

1-2 år	3-4 år	Skolestarterne	Tiltak
<ul style="list-style-type: none">• Bli vant til å smake og lukte på mat som serveres i barnehagen, og bli vant til ulike konsistenser og smaker• Sitte sammen rundt bordet	<ul style="list-style-type: none">• Bli vant til å smake og lukte på mat som serveres i barnehagen, og bli vant til ulike konsistenser og smaker• Smøre sin egen mat• Konversere rundt bordet	<ul style="list-style-type: none">• Bli vant til å smake og lukte på mat som serveres i barnehagen, og bli vant til ulike konsistenser og smaker• Føre samtaler rundt bordet• Spise sammen med andre og be om andre sender ulike ting	<ul style="list-style-type: none">• La barna få delta i matlagning. Voksne oppmuntrer barna til å prøve å smøre maten sin selv, og forsyne seg selv.• Servere ulik mat som stimulerer smaksopplevelsen.• Smake på ulike smaker• Servere variert og sunn mat, Frukt, grønt, fisk mm

Årshjul

Måned	Aktivitet
August	<ul style="list-style-type: none">28. og 29. august: Planleggingsdag – barnehagen stengt
September	<ul style="list-style-type: none">Foreldremøte 16.09.25, kl. 17.30-19,30Uke 39: Brannvernuke
Oktober	<ul style="list-style-type: none">Uke 41: Førstehjelpsuke27. Oktober: Planleggingsdag – barnehagen stengt
November	
Desember	<ul style="list-style-type: none">12. desember: Luciafeiring med foresatte29. og 30. desember: Romjul – redusert åpningstid (08.30-15.30)
Januar	<ul style="list-style-type: none">3. januar: Planleggingsdag – barnehagen stengt
Februar	
Mars	
April	<ul style="list-style-type: none">1. april: Påske – barnehagen stenger kl. 122.-6. april: Påske – barnehagen stengt
Mai	<ul style="list-style-type: none">1. mai: Arbeidernes dag – barnehagen stengt14. mai: Kristi Himmelfarts dag – barnehagen stengt25. mai: 2. pinsedag – barnehagen stengt
Juni	<ul style="list-style-type: none">5. juni: Planleggingsdag – barnehagen stengt11. juni: Førskoleavslutning19. juni: Sommerfest med foresatte
Juli	<ul style="list-style-type: none">Uke 28, 29 og 30: Barnehagen feriestengt

Bakgrunnsdokumenter

Lover og forskrifter

[Lov om barnehager \(Barnehageloven, 2021\)](#)

[Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(2017\)](#)

[FNs konvensjon om barnets rettigheter \(Barnekonvensjonen\)](#)

Læringsverkstedets dokumenter

Verdiplattformen

Veilederen «Vår pedagogikk»

[Handlingsplan mot mobbing](#)

Hjertekultur, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd-refleksjonsverktøy

Veilederen "Et godt måltid-mer enn bare mat"

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

[Veileder Fra eldst til yngst Kunnskapsdepartementet 2008](#)

Stortingsmeldinger

[Meld. St. 6 \(2019–2020\) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO](#)

Lenker til veiledere fra Utdanningsdirektoratet

[Håndtering av kriser og sorg i barnehagen \(2014\)](#)

[Språk i barnehagen- mye mer enn bare prat \(2013\)](#)

[Barns trivsel-voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen \(2012\)](#)

Lenker til aktuelle hjemmesider

[Læringsverkstedet](#)

[Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)

[Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)

[PBL-Private barnehagers landsforbund](#)